

אלמנה לכהן גדול פרק שביעי יבמות סט.

עין משפט גד מצוה

ל א מיי פ"ח מהל'
אסור ציה הל' א
סמג לאון קפא טושיע
אה"ע סמג ו סעי' ח:
לח ב מיי פ"ח שם הל'
ג סמג לאון קפה:
ל א ג מיי פ"ח שם הל'
ט סמג לאון קיב
קטו טושיע שם סי' ד
פ"ג:
ב ד מיי שם ה"ח
טושיע שם פ"ג:
ב א ה מיי פ"ח מהל'
מירומת הל' ג
טושיע סי' שלח:

ואימא מי שיש לו אלמנות וגירושין בה ב'ו'. תימה דככל דוכתא
למורמא מקשינן והכא פריך דנקיש לקולא:
אם בן רבויי לוייה וישראלית. תימה דהא אינטרין לרביי
לוייה וישראלית לאשמעינן דחורת בשביל צנה כדאמרין
בסוף יש מותרות (לקמן דף פו.) ויש
לומר דמשמע ליה דאינטרין לוייה
וישראלית לכל מילי דאיירי קרא
ולאשמעינן דכי אית לה זרע נמי
מן העובד כוכבים תיכול בשביל צנה
לא אינטרין כיון דלאשמעינן צנהנת
דקדיש גופה:

כי תהיה כי תבעל. ואם תאמר
לדידה נמי איכא לאוקומי
באלמנה לכהן גדול לרבי סמאי
ובצועלה לכהן גדול אפי' לרבי ישבד
ויש לומר דכל פסולי כהונה נפקא
לן דמיפסלי בתרומה מלא יחלל א"י
נמי לא משמע ליה לאוקומי לאיש
זר גבי כהן וא"ת ולוקמא צבטוה
שצא עליה צעלה בדרך * לדיכא אלף
עשה דוונטמה ויש לומר דזר אללה
מעיקרא צעין אפילו לרבי עקיבא
כיון דלא הוי ממזר ומיהו קשה
ללמה ליה למימר מאי כי תהיה כי
תבעל צבטוה הוה מצי למיפדן
דלמאי אינטרין קרא לרבי עקיבא
לעובד כוכבים ועבד דהשתא ממזר
הוי מיפסלא צבטוה מיבעיא כדאמר
בפרק עשרה יוחסין (קדושין עה: וסג):
כהן גדול באלמנה בביאה אחרה.
כדאמר צ"ע עשרה יוחסין

מוסף רש"י

מי שיש לו אלמנות
וגירושין בה. כגון
ישראל, הוא דכי מת זרע
אין לה וצנה לא בית אביה
וגו' (יערי מה). דלמי
פוסלה צבטוה מלבוש
(קדושין עה: וסוסה כה).
שאין לו
וגירושין. שלח מפסול לה
כה קדושין וכשת אין סם
אלמנות עליה (סוסה שס).
קדושין תרופסין בחיביי
לארין. אין קדושין מופסין
לאשה האסורה על
המקדשה גללו ורנן פליגי
עליה ואמר בחיביי כרמות
הוא דלא מפסי אלל בחיביי
לאון תפסי (סוסה יח.).
בהחולן (מד: צבטיהם
המחיר גרשוהו ר"ע אמר
אין לו כה קדושין (בחובות
ככא: א: דקמי' לעיל כ:)
תנן ועשה בה חמת און
לאחר חליה כלום כלומר
אין המאמר מופס בה דקס
ליה ששתא בלא יצנה, ואמר
בגמרא (כג: מנא רבי
אמר אין הדברים הללו
אמורים אלף לרבי ר"ע
שהיה עשה חלוה כערה
(קדושין סח.). מה הוא
פוסל. דכהן גדול הבא על
האלמנה פוסל מן הכהונה
ומן התרומה, דליף לה
נמי יחלל, שני מילי
משמע, שמתלל אותה ואת
הולד (סוה"ד גא.). מצרי
שני ואדומי שני איבא
ביניהו. לתנא קמא כל
מזרי פסח האסור בקהל
קאמר ואפילו שני, ומיהו
שלישי לאו מזרי קרי ליה
דישראל מעלה הוא
(קדושין עה.). מכהן גדול
באלמנה. שמיני שמתללה
צבטוהו כדליפין לה מלא
יחלל, שני מילי משמע
מלא כפי לא יחל אחד
לה ואחד לזרע, ופוסל את
אשה צבטוה (סח.). אף
האי נמי פוסל. ומרי
שני צבטוה צבטוה הוי
(סח.). גר עמומי ומואבי
איבא ביניהו. לרי יוסי
פוסל דהא יש מרעו שהוא
פסול, שצרכים אסורים
איסור עולם, ולרי שמעון
הואיל וצנו כשרה, דעמומי
ולא עמומי, אלמנתו נמי
כשרה (סח.).

אשכחן כהנת. דפסיל לה עבד:
כתיב בקרא לעלילי מיניה ונת כהן ומצי למכתב צבטוה וכו' מהיה
אלמנה וגרושה: **אע"ג דאית לה זרע** סיכול. וכמהה צעלמא
חשיב: **אם** כן. דהאי קרא לקולא
לעובד כוכבים ועבד לא פסיל רבויי
לוייה וישראלית דכתיב ציה למה לי
דכתב ונת קרא יתירא השתא כהנת
גופה אשמעינן ללא מיפסלא צורע
עובד כוכבים ועבד לוייה וישראלית
מיבעיא וחי משום לאשמעינן דמי
שיש לו אלמנות וגירושין אפי' הכי
כי אית לה זרע מיניה לא תיכול
ואינטרין למיטר לוייה וישראלית
האוכלת בתרומה בשביל צנה כהן
דכי תינשא לזר ויהא לה זרע ממנו
לא תשוב לתרומה צמימת צעלה
הא פשיטא לן דכיון דכהנת גופה
מיפסלא צורע ישראל מתרומה דכי
נשא כל שכן ישראלית האוכלת בשביל
צנה אלף ודאי כי רבי קרא לוייה
וישראלית להכי רבייה ששם אוכלת
בשביל צנה וצעלה לעובד כוכבים
ועבד אפי' אין לה זרע נפסלה ללא
נפקא לן מכהנת כדאמרין לעיל
(דף סח:). כהנת היא דקדיש גופה
כו': **ולרבי עקיבא דאמר אין קידושין**
תופסין. ללדס פסול והאי כי תהיה
לאיש זר לעלילי לאו משום הויה נקט
ולמימרא דאין ציאת פסול פוסלת
אלף בניי שראוי לקדש דהא אין
קידושין לשום פסול והאי כי תהיה
אם צא ללמד על ציאת פסולין אינו
אלף לשון צעלה וכל הורים אללה
במשמע שתהא ציאתם פוסלת אפילו
עובד כוכבים ועבד: **אלמנה וגרושה.**
לאשמעינן עובד כוכבים ועבד למה
לי: **אלמנה להמזרי נו'.** כלומר
לאו למעוטי מי שיש לו אלמנות
וגירושין אלף לגופיה אינטרין אלמנה
כדי להמזרי עליה דאי לא כתיב ה"א
אלמנה ישראל ויהא בת כהן תיכול
ואע"ג דאית לה זרע וגרושה אינטרין
לכתביה רחמנא להקל עליה ולמימר
(דכי נתגרשה מישראל להקל) דכי
אית לה זרע מישראל תיכול דאי לא
כתביה ה"א אע"ג דלית לה זרע לא
תיכול דכיון דאיפסלה מכהונה
מתרומה נמי מיפסלה: **ואימא**
נבעה לפסול והיא בת אף מחזיר גרושה.
משנישאת לאחר דהא זר הוא אללה
ותפסי לו צה קידושין אלמה תניא
צהחולן (לעיל מד:). היא כשרה וולדה
כשר ואוקומנא כשרה לכהונה וכ"ש
לתרומה: ה"ג חלל דלאו זר אללה
הוא לא ליפסול. דהא חלל מותר
אפילו צנהנת: **מקיש זרעו.** של כהן
גדול מן האלמנה לו מה הוא פוסל
האלמנה צבטוה מן התרומה כדליף
בפרק עשרה יוחסין (קדושין דף עו.).
ולא יחלל מי שהיה כשר ונתחלל וזו
היא האלמנה אף זרעו החלל פוסל
אשה צבטוה מן התרומה: **ואימא.**
מדאפקה רחמנא בשלשן כי תהיה
משעת הויה אי קידש פסול את האשה
פסולה עולמית ואפי' מת כאלו צה
עליה: כהן גדול צבטוה הוא דפסיל

כדכתיב (ויקרא כה) לא יחלל זרעו כשיש זרע חילל והכי נמי תנן צבטוה על יצמתו (לעיל דף טו:). נתארמלו או נתגרשו מן הנישואין פסולות מן האירוסין כשרות: **מזרי שני.** פסול זרעו כשר לת"ק כיון דהוא פסול פוסלה צבטוה לרבי יוסי לא פסיל: הכי גרסינן מה כהן גדול צבטוה צבטוה פוסל כו': מזרי ואדומי שני צבטוה דכתיב (דברים כג) שלישי ולא שני: כל שאשה כהן נושא אלמנתו: גר עמומי. הוא וצנו וצנו עד סוף העולם פסולין אבל צנו כשרה דקיימא לן (לקמן דף עו:). עמומי ולא עמונית. לרבי יוסי דתלי טעמא צכל שורעו פסול הואיל ויש צורעו פסול פוסל ולרבי שמעון דתלי טעמא צצמו לא פסיל: **מתני' והשוטה.** אפי' על ידי חופה וקדושין לא פוסל ולא מאכילין דאין קנינו קנין: הרי אלו פוסלין. שהרי נתחללה צבטוה פסול לה: הרי ישראל שצא על צה כהן. צאונס או צבטוהי שלח לשם קידושין: עיברה

כי תהיה כי תבעל. ואם תאמר
לדידה נמי איכא לאוקומי
באלמנה לכהן גדול לרבי סמאי
ובצועלה לכהן גדול אפי' לרבי ישבד
ויש לומר דכל פסולי כהונה נפקא
לן דמיפסלי בתרומה מלא יחלל א"י
נמי לא משמע ליה לאוקומי לאיש
זר גבי כהן וא"ת ולוקמא צבטוה
שצא עליה צעלה בדרך * לדיכא אלף
עשה דוונטמה ויש לומר דזר אללה
מעיקרא צעין אפילו לרבי עקיבא
כיון דלא הוי ממזר ומיהו קשה
ללמה ליה למימר מאי כי תהיה כי
תבעל צבטוה הוה מצי למיפדן
דלמאי אינטרין קרא לרבי עקיבא
לעובד כוכבים ועבד דהשתא ממזר
הוי מיפסלא צבטוה מיבעיא כדאמר
בפרק עשרה יוחסין (קדושין עה: וסג):
כהן גדול באלמנה בביאה אחרה.
כדאמר צ"ע עשרה יוחסין
(סס דף עה: וסג) צעל לוקה משום
לא יחלל ואם תאמר היא גופה מנלן
דלא צעין תרמי הא כתיב לא יקח
ולא יחלל ויש לומר דלגבי ט' כהן אין
להצריך קידושין דכ"ש צלל קידושין
וכיון שצנו נפסל גם היא נפסלת:
ושניהם לא צמדוה א"א מאלמנה
לכהן גדול. עיקר
טעמא הוי מלאיש זר אלף דמכ"ג
באלמנה ילפינן צמאי מסתבר לאוקומי
קרא וחי לאו קרא דלאיש זר ליכא
למילף מקל וחומר דאלמנה שמתחלל
כדפירשתי לעיל (דף טו: ד"ה מה):
והמפתה והשוטה. הא דלא
תנן קטן צבטיהו
דלא תקינו ליה רבנן נישואין דקתני
בגמרא (לקמן דף לו:). שטה וקטן
שנשאו כו' אמר רבי יתחן דהיינו
משום דבעי למימני צבטיה וילדה
דלא מיתני ליה צקטן:
א פוסלין ולא מאכילין. לא
אינטרין לאשמעינן צאונס
ומפתה דאין מאכילין ומשום לא
פוסלין נקטיה ואפילו לרבי אלעזר
דאמר * פנוי הבא על הפנויה שלח
לשם אישות עשהה וזנה נראה דלא
מיפסלה צתרומה דאין זה לאיש זר:
ונשאת

שורעו פסול ופוסל אף כל שזרעו פסול רשב"ג. סבר מה כהן גדול באלמנה
שכל זרעו פסול ופוסל אף שכל זרעו פסול ופוסל לאפוקי עמומי ומואבי דאין
כל זרעו פסול דאמר מר * עמומי ולא עמונית מואבי ולא מואבית: **מתני'**
הראונס והמפתה והשוטה לא פוסלין ולא מאכילין ואם אינו ראויין לבא בישראל
הרי אלו פוסלין כיצד (היה) (היה) ישראל שבא על בת כהן תאכל בתרומה
עיברה
לדידה נמי איכא לאוקומי
באלמנה לכהן גדול לרבי סמאי
ובצועלה לכהן גדול אפי' לרבי ישבד
ויש לומר דכל פסולי כהונה נפקא
לן דמיפסלי בתרומה מלא יחלל א"י
נמי לא משמע ליה לאוקומי לאיש
זר גבי כהן וא"ת ולוקמא צבטוה
שצא עליה צעלה בדרך * לדיכא אלף
עשה דוונטמה ויש לומר דזר אללה
מעיקרא צעין אפילו לרבי עקיבא
כיון דלא הוי ממזר ומיהו קשה
ללמה ליה למימר מאי כי תהיה כי
תבעל צבטוה הוה מצי למיפדן
דלמאי אינטרין קרא לרבי עקיבא
לעובד כוכבים ועבד דהשתא ממזר
הוי מיפסלא צבטוה מיבעיא כדאמר
בפרק עשרה יוחסין (קדושין עה: וסג):
כהן גדול באלמנה בביאה אחרה.
כדאמר צ"ע עשרה יוחסין
(סס דף עה: וסג) צעל לוקה משום
לא יחלל ואם תאמר היא גופה מנלן
דלא צעין תרמי הא כתיב לא יקח
ולא יחלל ויש לומר דלגבי ט' כהן אין
להצריך קידושין דכ"ש צלל קידושין
וכיון שצנו נפסל גם היא נפסלת:
ושניהם לא צמדוה א"א מאלמנה
לכהן גדול. עיקר
טעמא הוי מלאיש זר אלף דמכ"ג
באלמנה ילפינן צמאי מסתבר לאוקומי
קרא וחי לאו קרא דלאיש זר ליכא
למילף מקל וחומר דאלמנה שמתחלל
כדפירשתי לעיל (דף טו: ד"ה מה):
והמפתה והשוטה. הא דלא
תנן קטן צבטיהו
דלא תקינו ליה רבנן נישואין דקתני
בגמרא (לקמן דף לו:). שטה וקטן
שנשאו כו' אמר רבי יתחן דהיינו
משום דבעי למימני צבטיה וילדה
דלא מיתני ליה צקטן:
א פוסלין ולא מאכילין. לא
אינטרין לאשמעינן צאונס
ומפתה דאין מאכילין ומשום לא
פוסלין נקטיה ואפילו לרבי אלעזר
דאמר * פנוי הבא על הפנויה שלח
לשם אישות עשהה וזנה נראה דלא
מיפסלה צתרומה דאין זה לאיש זר:
ונשאת

(א) לעיל סח: לקמן פו:.
(ב) לעיל סח: וש"נ.
(ג) לעיל י: וש"נ.
(ד) זרעו עס הכניו שבי
צ' חיות דלא ה"ל אלף לא
היוו עדיין ארו ורעו
שיכונה צו ומדכתיב ורעו
הא חללו אמר זרע לו וכו'
מקיש זרעו לו כי צ"ל צעלי
סוגיות ע' שצ"ה דף שג
ד"ה עין היקש.
(ה) קדושין עה:
(ו) נקדושין עה: (ז) נקדושין
עו: עו: עו: קדושין סו:
עו: כמותו ז: מולין סג:
(ח) ק"א ל"ג, ט' ז"ל צ'
רש"י (לעיל עו:).

תורה אור השלם

1. ולא יחלל זרעו בעמיו
כי אפי' זרעו יקדוש.
ויקרא כא טו
2. בניי אשר יקדו להם
דור שלישי יבא קדוש
בקהל ה': דברים כג ט

גליון הש"ס

תוס' ד"ה כי תהיה וכו'
דליבא א"א עשה. עין
לעיל דף ק"א ע"ב מ"ה מאי
נשמתה:
הגהות הב"ח
(א) נ"ב ה"כ חלל דלאו זר
הוא לא ליפסול ככ"ל ומיתני
מעיקרא נפקא: (ב) משנה
כ"ד הרי ישראל: